

Introduktion till Sunnah

Innehåll

- **Del 1 – Uppenbarelse utöver Koranen**
- **Del 2 – De olika syften som Sunnah tjänar**
  - Den förklarar Koranens föreskrifter i detalj
  - Den fastställer en specifik betydelse när flera betydelser är möjliga
  - Profetens uttalanden (ahadith) förklarar vissa historiska händelser i detalj eftersom de endast nämns kortfattat i Koranen
  - Den anger undantag från en allmän föreskrift
  - Härledning av en liknande föreskrift i ett analogt fall
  - Profeten, ﷺ, gav ytterligare föreskrifter i flera frågor
- **Del 3 – Sunnahs betydelse**

Del 1 – Uppenbarelse utöver Koranen

Koranen är Guds ord som uppenbarades för Profeten Muhammad, må Guds frid och välsignelser vara över honom, och bevarades både muntligt och skriftligt av hans följeslagare. Förutom Koranen bevarades även allt som Profeten sade eller gjorde av följeslagarna. Sunnah omfattar därför Profetens uttalanden (ahadith), hans handlingar och de handlingar som han godkände. Både Koranen och sunnah faller under den gemensamma

beteckningen *wahy* (uppenbarelse eller inspiration). Skillnaden mellan dem är att Koranen är en uppenbarelse som reciteras i den formella bönen (*salat*), medan sunnahh inte reciteras i bönen. Sunnahs betydelse som islams andra källa behandlas senare.

Först ska vi fastställa att Profeten, må Guds frid och välsignelser vara över honom, inte bara mottog Koranens verser från Gud, utan även annan uppenbarelse från tid till annan, vilken nu är bevarad i form av ahadith. Följande exempel visar hur Koranen själv hänvisar till denna uppenbarelse:

Qiblah - riktningen i bönen

Enligt vers 144 i surah al-Baqarah (kapitel 2) befalldes Gud Profeten att vända sig mot Ka'bah i Makkah i sina dagliga böner istället för Jerusalem:

"Vi ser hur du vänder ditt ansikte mot himlen. Vi ska låta dig vända dig mot en qiblah som du kommer att vara nöjd med. Vänd därför ditt ansikte mot den heliga moskén..."

Men varför vände sig Profeten mot Jerusalem innan detta? Vers 143 visar att Gud själv hade utsett Jerusalem som den första qiblah:

"Och Vi utsåg den qiblah som du tidigare vände dig mot..."

Detta beslut nämns som något som redan skett. Men det finns ingen vers i Koranen som befäller Profeten att från början vända sig mot Jerusalem. Alltså måste Profeten ha fått denna vägledning från Gud i en form **utöver Koranen** — och denna uppenbarelse finns bevarad i sunnahh.

Den hemliga händelsen i surah at-Tahrim

I vers 3 i surah at-Tahrim (kapitel 66) nämns en händelse:

"När Profeten anförtrodde en av sina hustrur en hemlighet och hon avslöjade den, och Gud gjorde det känt för honom..."

Här står det att Gud "gjorde det känt för honom". Men detta nämns ingen annanstans i Koranen. Alltså måste Profeten ha informerats genom uppenbarelse **utanför Koranen**.

Banu Nadir och palmträden

I vers 5 i surah al-Hashr (kapitel 59) sägs:

”Oavsett om ni (muslimer) högg ner palmträden eller lät dem stå kvar, så skedde det med Guds tillåtelse...”

Men Koranen nämner ingenstans att Gud gav sådan tillåtelse. Alltså måste Profeten ha fått denna vägledning genom annan uppenbarelse.

Ordningen på Koranens kapitel

Enligt verserna 17–18 i surah al-Qiyamah (kapitel 75) tog Gud på sig att samla Koranen. Profeten instruerade skrivarna att ordna kapitlen i den ordning vi har idag — en ordning som inte motsvarar uppenbarelsens kronologi. Eftersom detta var Guds ansvar, måste Han ha väglett Profeten i denna fråga genom uppenbarelse **utöver Koranen**.

Sammanfattning

Dessa exempel — och många fler — visar tydligt att Profeten ﷺ mottog uppenbarelse från Gud både genom Koranens verser och genom annan wahy, antingen direkt eller via ängeln Jibril. En del av denna uppenbarelse bevarades ordagrant som Koranen. All annan uppenbarelse bevarades i Profetens uttalanden, handlingar och godkännanden — det vill säga **sunnahh** — som följeslagarna noggrant förde vidare.

Del 2 – De olika syften som Sunnah tjänar

En gång fick de troendes moder (Umm al-Mu’minin) A’ishah frågan: **”Hur var Profetens karaktär?”** Hon svarade: **”Hans karaktär var inget annat än Koranen.”**

Profeten ﷺ var alltså en levande förkroppsligande av Koranen — allt han gjorde och sade, det vill säga sunnahh, är direkt kopplat till Koranens vägledning. Låt oss undersöka sunnahhs roll i förhållande till Koranen.

Sunnah förklarar Koranens föreskrifter i detalj

Gud säger i surah al-Baqarah, vers 43: *”Upprätta bönen och ge den föreskrivna allmosan.”*

Liknande verser finns på många ställen. Men detaljerna om bönen —

antalet dagliga böner, antalet rak'at, vad som reciteras i varje bön, och hur bönen utförs från början till slut — förklaras av sunnahh. Profeten ﷺ sade:

"Be så som ni sett mig be." (Sahih al-Bukhari)

På samma sätt förklarar sunnahh allt som rör zakat: • miniminivån som gör zakat obligatorisk • procenten som ska betalas • vilka typer av egendom, varor och djur som omfattas

Även fastan och hajj beskrivs i detalj endast i sunnahh, eftersom Koranen nämner dem kortfattat.

Gud säger i surah al-Ma'idah, vers 38: *"Vad gäller tjuven, man eller kvinna, så hugg av deras hand..."*

Sunnah förklarar: • vilken minsta mängd stöldgods som gör straffet tillämpligt • hur avhugningen ska utföras

Att avvisa sunnahh — som vissa vilseledda personer gör — skulle göra Koranen öppen för kaotiska tolkningar styrda av människors nycker och begär. En person som inte accepterar Profetens praktiska demonstration av bönen skulle kunna göra salat på vilket sätt han själv vill. Men hur kan en muslim dyrka Gud utan att veta **hur Gud vill bli dyrkad?**

Sunnah fastställer en specifik betydelse när flera betydelser är möjliga

Gud säger i surah al-An'am, vers 82:

"De som tror och inte blandar sin tro med dhulm, de är de som har trygghet och är rätt vägleda."

Följeslagarna tog ordet *dhulm* i dess allmänna betydelse: orättvisa, synd, fel. De blev oroliga och sade: **"Vem av oss har inte gjort fel?"**

Profeten ﷺ förklarade att *dhulm* här betyder **shirk**, som i surah Luqman, vers 13: *"Sannerligen, att sätta medgudar vid Gud är den största orättvisan (dhulm)."*

Gud säger i surah at-Tawbah, vers 34:

"De som samlar guld och silver och inte spenderar det på Guds väg — ge

dem budskapet om ett smärtsamt straff...”

Ordet *kanz* betyder ”hoard”, liten eller stor. Versen verkar alltså fördöma varje form av sparande. Omar frågade Profeten ﷺ om detta, och han svarade:

”När zakat har betalats på det, är det inte längre kanz.” (Ibn Majah)

Ahadith förklarar historiska händelser som Koranen nämner kortfattat

Gud säger i surah al-Anfal, vers 7:

”Gud lovade er en av de två grupperna...”

Vilka två grupper? Vilken var obeväpnad? Hadithlitteraturen förklarar att detta syftar på händelserna vid **slaget vid Badr**.

Gud säger i surah at-Tawbah, vers 118:

”...de tre som blev kvarlämnade...”

Vilka tre? Varför blev de kvar? Hadithlitteraturen ger hela berättelsen.

Gud säger i surah Abasa, verserna 1-2:

”Han rynkade pannan och vände sig bort, eftersom den blinde mannen kom till honom.”

Vem rynkade pannan? Vem var den blinde mannen? Hadithlitteraturen ger detaljerna.

Sunnah anger undantag från en allmän föreskrift

I surah an-Nisa’, vers 11, anges barnens arvslott. Profeten ﷺ förklarade att följande **inte** kan ärva:

- ett muslimskt barn till en icke-muslim
- ett icke-muslimskt barn till en muslim
- den som mördar sin egen far

Koranen förbjuder dött kött och blod i surah al-Ma’idah, vers 3. Profeten ﷺ gjorde undantag:

- fisk och gräshoppor från "dött kött" • lever och mjälte från "blod"

Sunnah härleder liknande föreskrifter i analoga fall

Gud säger i surah an-Nisa', vers 23:

"Förbjudet för er är ... två systrar i äktenskap samtidigt."

Profeten ﷺ förklarade att det också är förbjudet att gifta sig med en kvinna **och hennes moster eller faster** samtidigt.

Gud förbjöd vin i surah al-Ma'idah. Profeten ﷺ utvidgade detta:

"Allt som berusar i stora mängder är förbjudet även i liten mängd."

Profeten ﷺ gav ytterligare föreskrifter i vissa frågor

En av Profetens uppgifter var att klargöra vad som är halal och haram (se Koranen 7:157). Exempel:

- Han förbjöd köttet av åsnor, hundar, rovdjur med hörntänder och rovfåglar.
- Han förbjöd guld och siden för män, men tillät det för kvinnor.

Del 3 – Sunnans betydelse

Ingen hängiven muslim skulle någonsin våga gå emot Koranens och sunnahns läror. Men det är beklagligt att vissa ur den liberala eliten höjer slagordet att "Guds Bok (Koranen) räcker" och att det inte finns något behov av Profetens sunnahh, må Guds frid och välsignelser vara över honom. Slagord som dessa höjs främst av människor som vill göra sig av med den islamiska lagen (shari'ah) helt och hållet. Profeten Muhammad ﷺ var själv väl medveten om att sådana illasinnade åsikter skulle uppstå, och därför gav han en tydlig varning om detta, vilket återberättas av al-Miqdam ibn Ma'di Karib, en av hans följeslagare:

"Jag har verkligen fått Koranen och något liknande den tillsammans med den. Men tiden kommer då en man, lutad mot sin soffa, kommer att säga:

'Följ endast Koranen; det du finner i den som halal, ta det som halal, och det du finner i den som haram, ta det som haram.' Men sannerligen, det som Guds Sändebud har förbjudit är som det Gud har förbjudit."

(Återberättad av Abu Dawud och ad-Darimi)

I själva verket gäller att **den som avvisar Profetens sunnahh inte tror på Koranen**, eftersom Gud själv betonar sunnahns betydelse i många verser. Några av dem är följande:

"O ni som tror! Lyd Gud och lyd Sändebudet och dem bland er som har auktoritet. Om ni tvistar om något, hänvisa det då till Gud och Sändebudet, om ni verkligen tror på Gud och den Yttersta dagen. Detta är bäst och mest lämpligt för slutlig avgörelse."

(Koranen 4:59)

"De troendes enda svar, när de kallas till Gud och Hans Sändebud för att han ska döma mellan dem, är detta: 'Vi hör och vi lyder.' Det är dessa som kommer att nå framgång."

(Koranen 24:51)

"Men nej, vid din Herre! De kan inte vara troende förrän de låter dig döma i alla tvister mellan dem och inte finner någon motvilja i sina hjärtan mot det du beslutat, utan underkastar sig fullständigt."

(Koranen 4:65)

Anas återberättade att Guds Sändebud sade:

"Jag har lämnat två saker bland er. Ni kommer aldrig att gå vilse så länge ni håller fast vid dem: Guds Bok och min sunnahh." (Återberättad av al-Hakim)

Profetens följeslagare brukade hålla Profetens föreskrifter i mycket högt anseende och gjorde ingen skillnad mellan dem och de föreskrifter som Gud själv gett. En gång citerade Abdullah ibn Mas'ud följande hadith när han höll en predikan:

"Må Gud förbanna de kvinnor som tatueringar sina kroppar, de som plockar sina ögonbryn, de som skapar mellanrum mellan sina tänder för att se vackrare ut, och de som försöker förändra Guds skapelse."

En kvinna vid namn Umm Ya'qub från Banu Asad fick höra detta. Hon gick

till Ibn Mas'ud och sade:

"O Abu Abd ar-Rahman! Det har berättats för mig att du har förbannat sådana och sådana kvinnor."

Han svarade:

"Varför skulle jag inte förbanna dem som Profeten ﷺ förbannade, och som även är förbannade i Guds Bok?"

Hon sade:

"Jag har läst allt som finns mellan de två pärmarna (dvs. hela Koranen)."

Han svarade:

"Om du hade varit en god läsare skulle du ha funnit det. Har du inte läst versen: *'Så ta vad Sändebudet ger er och håll er borta från det han förbjuder er.?'*"

Följeslagarnas exempel på hur de höll fast vid Profetens sunnah

Det finns otaliga exempel från följeslagarna som visar hur starkt de höll fast vid Profetens ﷺ sunnah — till den grad att de kunde bryta banden med släkt och familj när de såg någon gå emot sunnah. Låt oss ta några exempel från de stora kaliferna (khulafa') och därefter från andra följeslagare.

Tre stora frågor efter Profetens ﷺ död

Strax efter Profeten Muhammads ﷺ bortgång stod den muslimska gemenskapen inför tre stora frågor. Dessa hade kunnat splittra umman om det inte vore för Abu Bakrs kloka ledarskap, som löste dem i ljuset av Profetens sunnah.

Utnämningen av en kalif

I Saqifah Bani Sa'idah samlades många av Muhajirun (de som utvandrat från Makkah) och Ansar (de som hjälpte dem i Madinah). De diskuterade vem som skulle bli ledare. Ansar föreslog att ledaren skulle väljas från båda grupperna.

Abu Bakr citerade då Profetens ﷺ ord:

”Ledarna (imamerna) ska vara från Quraysh, så länge de har förståelse för religionen.”

Ansar accepterade detta. Omar föreslog Abu Bakr som kalif, och alla närvarande accepterade. Därefter gav hela Madinah honom trohetseden.

Var Profeten ﷺ skulle begravas

Återigen citerade Abu Bakr Profetens ord:

”En profet ska begravas där han tar sitt sista andetag.”

Därför begravdes Profeten ﷺ i sin hustru A'ishahs rum, där han dog.

Profetens arv

Profetens dotter Fatimah kom till Abu Bakr och bad om sin arvslott. Abu Bakr svarade genom att påminna henne om Profetens ord:

”Vi, profeternas gemenskap, ärvs inte. Det vi lämnar efter oss är välgörenhet.”

Fatimah argumenterade inte vidare utan drog sig tillbaka i stillhet.

Omars exempel

En gång såg Omar att Khalid ibn al-Walid bar en skjorta av siden. Han befälde honom att ta av den, eftersom siden är förbjudet för män. Khalid svarade att även Abd ar-Rahman ibn Awf brukade bära en sådan. Omar sade:

”Profeten tillät honom det eftersom han led svårt av klåda.”

Khalid tog då av sig skjortan utan invändning.

Pesten i Amwas

När muslimerna segrade i Syrien reste Omar dit med flera följeslagare. Vid utkanten av Amwas fick de höra att en pest brutit ut. Omar rådfrågade sina följeslagare om de skulle gå in i staden eller inte. Diskussionen blev het, tills Abd ar-Rahman ibn Awf citerade Profetens ﷺ ord:

”Om ni befinner er i ett område där en epidemi bryter ut, lämna det inte. Och om ni är utanför, gå inte in i det.”

Omar befallde då att de skulle vända tillbaka. Någon sade:

”O Omar! Flyr du från Guds förutbestämmelse?”

Omar svarade:

”Ja, vi flyr från en av Guds förutbestämmelser till en annan av Guds förutbestämmelser.”

Profetens ﷺ visdom förutsåg alltså karantänregler långt innan modern medicin.

‘Othmans exempel

‘Othman hade kommit överens med en man om att köpa en bit mark. När avtalet var klart bad han mannen komma nästa dag för betalningen. Men mannen kom flera dagar senare och ångrade sig — hans vänner hade sagt att han sålt för billigt.

‘Othman hade kunnat insistera på avtalet, men han mindes Profetens ﷺ ord som prisade den som är mild och generös i handel. Därför lät han mannen dra sig ur utan protest.

Alis exempel

En man kom till Ali och bad om råd angående sin dotters förlovning. Tre män hade friat: Hasan, Husayn och Abdullah ibn Ja‘far. Ali var personligen involverad eftersom två av kandidaterna var hans söner. Men han mindes Profetens ﷺ ord:

”Den som rådfrågas måste vara ärlig.”

Efter att ha tänkt sade han:

- ”Välj inte Hasan — han har skilt sig från många kvinnor.”
- ”Välj inte Husayn — han tycker om att bli beundrad.”
- ”Välj Abdullah ibn Ja‘far.”

På en resa fann Ali en köpman som hamstrade spannmål för att höja priset. Ali påminde honom om Profetens ﷺ ord:

”Hamstraren är förbannad.”

Han befallde sedan att lagret skulle brännas som straff.

Så reagerade de fyra rättleda kaliferna på Profetens ﷺ sunnahh.

Fler exempel från följeslagarna

Abdullah ibn Mas‘ud hörde en man säga efter att ha nyst:

”Alhamdulillah was-salatu wa-s-salamu ‘ala rasulillah.”

Ibn Mas‘ud sade till honom:

”Det du sade är sant, men det är inte så Profeten lärde oss. Han instruerade oss att endast säga *alhamdulillah* efter en nysning.”

Påminnelsen om denna sunnahh och följeslagarnas exempel

Det är lämpligt att påminna alla muslimer om denna sunnahh, som tyvärr har övergetts av många. Säg *alhamdulillah* när du nyser. Om du hör någon säga detta efter att ha nyst, säg till honom: *yarhamukumullah* (Må Gud förbarma sig över er). Den som nös bör sedan besvara detta med: *yahdikumullah wa yuslihu balakum* (Må Gud vägleda er och ställa era angelägenheter till rätta).

Det finns många tillfällen då du bör säga *as-salatu wa-s-salamu ‘ala rasulillah*. Du bör säga det när du hör vår älskade Profets namn, och när du går in i moskén eller lämnar den, med följande tillägg:

- Vid ingång: **Allahumma iftah li abwaba rahmatik** (O Gud, öppna för mig Din barmhärtighets portar).
- Vid utgång: **Allahumma inni as'aluka min fadlik** (O Gud, jag ber Dig om Din nåd).

Ibn Abbas och Mu‘awiyah vid Ka‘bah

En gång satt Abdullah ibn Abbas vid Ka‘bah när amir Mu‘awiyah kom in i den stora moskén och började göra tawaf. Han kysste den svarta stenen, men strök även med handen över de andra tre hörnen. Ibn Abbas visste att Profeten ﷺ endast brukade:

- kyssa den svarta stenen
- röra vid det jemenitiska hörnet

— men aldrig de andra två hörnen.

Han sade därför till Mu'awiyah att detta inte var Profetens praxis. Mu'awiyah svarade: **"För mig är inget av Ka'bahs hörn övergivet."**

Ibn Abbas insisterade: **"Men detta var inte Profetens praxis."**

Mu'awiyah kunde bara säga: **"Du har talat sanning."**

En annan gång såg Ibn Abbas en man rita en levande varelse. Han avrådde honom eftersom Profeten ﷺ förbjudit detta.

Ibn Omar och hans son Bilal

Abdullah ibn Omar var känd för sin starka följsamhet till sunnahh. En gång såg han sin son Bilal hindra sin hustru från att gå till moskén. Ibn Omar sade:

"Gör inte det, för Guds Sändebud sade: 'Hindra inte Guds kvinnliga tjänare från att gå till Guds hus.'"

Bilal vägrade ändå. Ibn Omar blev så upprörd att han svor att aldrig tala med honom igen — och han höll sitt löfte till sin död.

Ibn Amr och försäljningen av vatten

Abdullah ibn Amr ibn al-As hade en stor trädgård med många palmträd. Vattnet i området var så rikligt att hans assistent ville sälja överskottsvattnet till en granne för trettio tusen dirham. Ett lockande erbjudande — men Abdullah ibn Amr vägrade, eftersom Profeten ﷺ förbjudit försäljning av överskottsvatten.

Abu Hurayrah och släktingar som brutit banden

Abu Hurayrah brukade tala till muslimerna på torsdagskvällar (fredagsnatt). En gång sade han innan han började:

"Den som har brutit banden med någon av sina släktingar ska lämna denna plats."

Ingen reste sig. Han upprepade det tre gånger. Då reste sig en ung man, gick till sin faster som han övergivit sedan länge och försonade sig med henne.

Abu Hurayrah sade detta eftersom han visste att handlingar presenteras för Gud varje fredagsnatt, och han ville inte att hans församling skulle fläckas av någon som begått denna stora synd.

Anas ibn Malik och silverglaset

Anas ibn Malik, Profetens trogne tjänare, blev en gång bjuden på en fest där en magier (persisk eld-dyrkare) erbjöd honom faluda i ett silverglas. Anas vägrade och drack hellre ur en lerkruka, eftersom Profeten ﷺ förbjudit muslimer att äta eller dricka ur kärl av guld eller silver.

De fyra imamerna om sunnahns auktoritet

Imam Abu Hanifah

Han blev tillfrågad:

**"Vad gör vi om en av dina åsikter strider mot Guds Bok?" Han svarade:
"Lämna min åsikt och håll fast vid Guds Bok."**

De frågade: **"Vad om den strider mot Profetens ord?"** Han svarade:
"Lämna min åsikt inför Profetens ord."

De frågade: **"Vad om den strider mot en följeslagares ord?"** Han svarade:
"Lämna min åsikt inför följeslagarens ord."

Han sade också: **"Min madhhab är varje autentisk hadith."**

Imam Malik ibn Anas

Hans berömda ord:

"Varje människas ord kan accepteras eller avvisas — utom Profetens ord."

Han sade också:

"Jag är bara en människa; ibland har jag rätt, ibland fel. Pröva mina åsikter: det som stämmer med Koranen och sunnahh, acceptera det; det som strider mot dem, avvisa det."

Imam ash-Shafi'i

När han återberättade en hadith sade någon i publiken: **"Säger du så**

också?”

Imamen blev upprörd och sade:

”Ve dig! Vilken jord skulle bära mig, vilken himmel skulle skydda mig om jag återberättade något från Profeten ﷺ och inte själv höll samma åsikt? Ser du en zunnar (icke-muslimsk bälte) på mig? Har du sett mig komma ut ur en kyrka? Hur skulle jag kunna rapportera något från Profeten ﷺ och inte hålla med?!”

Imam Ahmad ibn Hanbal

Han sade:

”Följ inte mig, Malik, Shafi‘i, Awza‘i eller Thawri — ta från där de tog (Koranen och den autentiska sunnahh).”

Han sade också:

”Den som avvisar ett uttalande från Guds Sändebud är nära undergång.”
[Ibn Al-Jawzi]

KORANEN & SUNNAH

- [Bilal testar](#)
- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)
- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda tid](#)
- [Fudayl ibn ‘Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid‘ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummahn](#)
- [Salafiyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)